

دستورالعمل بهداشت محیطی ضمیمه فهرست سموم جوونده کش مجاز کشور

سال ۱۴۰۵

تغییراتی که در این مستند نسبت به ویرایش سال ۱۴۰۳ به وجود آمده است عبارتند از:

- جابجایی مواد ۱ و ۲
- تغییر در متن ماده ۳ در تاکید بر کاربرد جویده کش ها با مجوز معاونت بهداشت یا دانشگاه های علوم پزشکی
- اضافه شدن الزام به فروش سموم توسط فروشندگان دارای مجوز
- اضافه شدن عمق طعمه گذاری
- اضافه شدن الزام به انبارش طعمه های مسموم وفق دستورالعمل موضوعه
- اضافه شدن توضیحات برای وارفارین
- تغییر در متن ماده ۹
- الحاق "جدول جویده کش های مجاز کشور و محدودیت های بهداشتی مترتب بر آنها"
- برخی اصلاحات ویرایشی در متن دستورالعمل

این دستورالعمل در عمل به وظایف قانونی محوله به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وفق بند ۲ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ مجلس شورای اسلامی و ماده واحده اصلاح بند ۲ ماده ۱ آن، ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی و مواد ۲ و ۹ آیین نامه بهداشت محیط مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۲۴ هیئت محترم وزیران، به منظور افزایش آثار مطلوب و کاهش مخاطرات کاربرد جونده کش‌ها در برنامه های مدیریت جمعیت جوندگان آفت بهداشتی، شهری و خانگی و مخازن بیماری ها بر جمعیت انسانی، موجودات غیر هدف و محیط زیست تدوین شده است.

ماده ۱: تعریف اصطلاحات و اختصارات

جوندگان آفت شهری، بهداشتی و خانگی: منظور جوندگانی هستند که در محیط زیست انسان یا پیرامون آن زندگی می کنند و علاوه بر خسارات مالی که به بار می آورند بطور بالقوه برای انسان ها نیز مخاطرات سلامتی در بر دارند.

جوندگان مخزن بیماری ها: منظور جوندگانی هستند که میزبان اولیه، واسط یا نهایی عامل بیماری را محسوب می شوند به این ترتیب عامل عفونت را در بدن خود حفظ می کنند. این عامل بیماری را می تواند از طریق مواد دفعی جوندگان، ناقل و یا طرق دیگر به میزبان بالقوه انتقال یابد.

طعمه گذاری: عبارتست از اقدام به قرار دادن طعمه مسموم در محل مناسب جهت خورده شدن توسط جونده هدف و ایجاد مسمومیت در آنها

جونده کش: ترکیباتی هستند که به منظور کنترل جمعیت جوندگان مورد استفاده قرار می گیرند.

فروشنده سموم: افرادی هستند که مطابق با مواد ۴۵ تا ۴۷ قانون حفظ نباتات مصوب ۱۸ اردیبهشت ۱۳۴۶ مصوب مجلس شورای ملی از سازمان حفظ نباتات پروانه فروش سموم دریافت کرده باشند.

مسئول فنی: فردی است که منطبق با ضوابط شرکت های خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و خانگی و دستورالعمل اجرایی آن و اصلاحات بعدی آنها از معاونت های بهداشت دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور پروانه دریافت کرده و مسئولیت طراحی و نظارت بر برنامه های کنترل جوندگان آفت شهری، بهداشتی و خانگی را بر عهده دارد.

فهرست جونده کش های مجاز کشور: از این پس فهرست نامیده می شود. فهرستی است متشکل از سموم جونده کش ثبت شده که همه ساله توسط سازمان حفظ نباتات وزارت جهاد کشاورزی اعلام می شود. در این فهرست، نام ماده موثره، فرمولاسیون مورد تایید و نام تجاری هر ترکیب نیز اعلام می شود.

برگه اطلاعات ایمنی ترکیب: برگه ای است حاوی اطلاعاتی در خصوص نحوه صحیح کاربرد ترکیبات شیمیایی، شرایط مناسب انبارش و جابجایی آنها و نکات ایمنی که باید رعایت شوند و همچنین نحوه مقابله با عوارض آن ماده در صورت بروز خطر. هر ماده شیمیایی برگه اطلاعات ایمنی مختص به خود را دارد که توسط تولید کننده در هنگام عرضه ترکیب به بازار منتشر می شود.

طعمه مسموم: منظور مواد غذایی و جلب کننده جوندگان است که همراه و آغشته به جونده کش ها باشد.

جعبه طعمه : محفظه ای است با طراحی خاص که فضای کافی برای طعمه مسموم دارد و ضمن ایجاد دسترسی آفت هدف به طعمه مسموم از پخش، پراکنش و آلودگی آن جلوگیری می کند و بر طول عمر طعمه می افزاید

پسماند ویژه: منظور پسماندهایی هستند که به دلیل بالا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمیت، بیماری زایی، قابلیت انفجار یا اشتعال، خوردگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز داشته باشند و آن دسته از پسماندهای پزشکی و نیز بخشی از پسماندهای عادی، صنعتی، کشاورزی که نیاز به مدیریت خاص دارند جزء پسماندهای ویژه محسوب می شوند.

دوره عملیات: هر دوره عملیات طعمه گذاری معمولاً تا ۳۵ روز پس از آغاز برنامه در نظر گرفته می شود.

جونده کش های ضد انعقادی: ترکیبات شیمیایی هستند که موجب اختلال در چرخه تولید ویتامین K در میکروزوم کبد از طریق مختل نمودن عملکرد آنزیم احیاکننده اپوکساید ویتامین K می شوند.

جونده کش های ضد انعقادی تک دوز: جونده کش هایی با سمیت قوی هستند که با یکبار مصرف، اثرات مسمومیت در جانور هدف ظاهر می شود.

فرمولاسیون طعمه: به فرمول بهینه جونده کش ها نظیر پاستا، گرانول، پلت و واکس بلاک اطلاق می شود.

فضای باز: به فضاهای خارجی و بدون سقف نظیر زمین های بازی، محلهای دفع زباله، پارک ها و از این قبیل اطلاق می گردد.

طعمه گذاری ضربانی: نوعی روش طعمه گذاری است که در آن طعمه به مقدار کم اما به دفعات مورد استفاده قرار می گیرد و در میان دفعات طعمه گذاری یک فاصله زمانی بدون طعمه (استراحت) در نظر گرفته می شود.

جونده کش های ضد انعقادی چند دوز: جونده کش هایی هستند که برای ایجاد مسمومیت در جانور هدف باید چند بار پیوسته و طی چند روز متوالی خورده شوند.

جونده کش های ضد انعقادی نسل اول: منظور همان جونده کش های چند دوز است.

جونده کش های ضد انعقادی نسل دوم: منظور جونده کش های تک دوز است.

انزجار از طعمه: وضعیتی است که در آن جونده از نزدیک شدن به طعمه یا مصرف آن خودداری می کند و یا حتی آن را از لانه خود بیرون می اندازد.

ماده ۲: در این دستورالعمل، شرایط و محدودیت های کاربرد طعمه های مسموم در برنامه های مبارزه با جوندگان آفت بهداشتی در مناطق شهری و حاشیه شهری و همچنین مخازن بیماری های انسانی تعیین گردیده و در نظر گرفتن کلیه مفاد آن در طراحی، اجرا و ارزیابی برنامه های مبارزه با جوندگان در مناطق شهری و حاشیه شهری و نیز کنترل مخازن بیماری های انسانی الزامی است.

ماده ۳: کاربرد هر ماده طبیعی یا معدنی یا سنتتیک شیمیایی، بیوشیمیایی و بیولوژیکی، در مناطق شهری و حاشیه شهری، برای مبارزه با جوندگان آفت شهری، خانگی و بهداشتی تحت هر عنوان بدون تایید و نظارت معاونت بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و معاونت های بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ناظر بر محل مطلقاً ممنوع است.

ماده ۴: در خصوص ترکیباتی که در فهرست جونده کش های مجاز کشور قید و بر اساس این دستورالعمل کاربرد آنها در بهداشت مجاز دانسته شده است، رعایت موارد زیر الزامی است:

۱. فروش کلیه ترکیباتی که در این دستورالعمل مصرف آنها مجاز دانسته شده‌اند صرفاً توسط فروشندگان سموم مجاز است.
۲. طعمه گذاری صرفاً باید با نظارت و تجویز افرادی انجام شود که مطابق با ضوابط شرکتهای خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موزی در اماکن عمومی و خانگی ابلاغی به شماره ۱۰۰/۱۲۶۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۰۹ و اصلاحات بعدی آن پروانه صلاحیت فنی خود را از معاونت‌های بهداشت دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور دریافت کرده باشند.
۳. فروشندگان سموم مکلفند صرفاً پس از رویت پروانه صلاحیت فنی صادره از سوی معاونت‌های بهداشت دانشگاه-های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور نسبت به فروش جونده کش به متقاضی اقدام نمایند.
۴. صرفاً جونده کش‌هایی قابلیت کاربرد در برنامه های مبارزه با جوندگان را خواهند داشت که در فهرست جونده کش های مجاز کشور از سوی سازمان حفظ نباتات وزارت جهاد کشاورزی قید و ابلاغ گردیده و کاربرد آنها در بهداشت و یا در مناطق شهری و یا اماکن انسانی در این دستورالعمل مجاز اعلام شده باشد.
۵. قبل از کاربرد هر جونده کش باید برچسب روی آن مطالعه و موارد توصیه شده شامل ملاحظات قانونی، طریقه کاربرد و سایر راهنمایی‌های مندرج بر آن بدون کم و کاست به اجرا درآید.
۶. کاربران باید از وسایل حفاظت فردی شامل دستکش، چکمه، لباس کار، کلاه و ماسک منطبق با خصوصیات فرمولاسیون انتخابی، مندرج در برگه ایمنی ترکیب، استفاده نمایند.
۷. یک نسخه از برگه ایمنی مربوط به جونده کش مورد استفاده باید در اختیار تیم عملیات کنترل قرار گیرد. همچنین احتیاطات لازم در حین و بعد از انجام عملیات طعمه گذاری باید کتباً به مسئول محل اجرای عملیات اعلام گردد تا به نحو مقتضی به اطلاع ساکنین رسانده شود. مستندات موید این اقدامات باید در پرونده مربوطه ثبت و بایگانی شود.
۸. کلیه نقاط طعمه گذاری شده به همراه اطلاعات مربوط به نوع ماده موثره، نام تجاری، فرمولاسیون و مقدار طعمه مورد استفاده باید در روی نقشه یا کروکی محل، ثبت و نشانگذاری شده و در پرونده مربوطه بایگانی گردد.
۹. ساکن یا ساکنین محل باید قبل از طعمه گذاری از مشخصات طعمه مسموم مورد استفاده شامل ماده موثره و فرمولاسیون و همچنین محل های طعمه گذاری و اقداماتی که باید در صورت بروز حادثه انجام بگیرد، آگاهی پیدا کرده باشند.

۱۰. طعمه گذاری باید در عمق ۲۰ تا ۳۰ سانتی متری لانه جونده و به صورت کپه ای انجام شود. در صورتی که لانه در دسترس نباشد یا احتمال دسترسی انسان یا جانوران غیرهدف به طعمه وجود داشته باشد و یا به هر دلیل دیگری طعمه گذاری در داخل لانه امکانپذیر نباشد، حتما باید از جعبه های طعمه استفاده شود.

۱۱. جعبه های طعمه باید به گونه ای باشند که ضمن دارا بودن امکان دسترسی جوندگان به طعمه، از در دسترس قرارگرفتن آن برای جانوران غیر هدف و یا افرادی غیر از تکنسین های مبارزه با آفات بهداشتی جلوگیری کند. روی این جعبه ها باید هشدارهای لازم نوشته شده باشند.

۱۲. مکان های طعمه گذاری شده باید روزانه مورد بازدید قرار گرفته تا طعمه های مصرف شده جایگزین شوند. همچنین باید دقت شود که لاشه جوندگان تلف شده و یا طعمه های پراکنده شده و آلوده بطور ایمن جمع آوری و به عنوان پسماند ویژه دفع شوند. همچنین هرگونه برهم ریختگی یا گم شدن طعمه ها باید مورد توجه قرار گرفته، گزارش شوند. مستندات مربوط به هر بازدید و کلیه اقدامات انجام شده در خلال آن باید مستند سازی شده، بایگانی گردد.

۱۳. در محل انجام طعمه گذاری و نیز محوطه اطراف آن باید علائم هشداردهنده نصب شود و تا پایان آخرین مرحله عملیات باقی بماند.

۱۴. بعد از پایان هر دوره عملیات باید ارزیابی انجام شود و مشخص گردد که آیا آلودگی کنترل شده است یا خیر. همچنین باید اقدامات لازم جهت جمع آوری طعمه های مسموم باقیمانده از محل های طعمه گذاری به انجام برسد، از جمع آوری کامل آنها اطمینان حاصل شود و لاشه ها و طعمه های جمع آوری شده به عنوان پسماند ویژه دفع گردد. جعبه های طعمه را می توان حسب نوع آن برای استفاده بعدی نگهداری نمود.

۱۵. انبارش طعمه های مسموم از هر گروه که باشند با رعایت کلیه مفاد ذیل فصل سوم آیین نامه حفاظتی کار با سموم دفع آفات مصوب ۱۳۸۹/۰۲/۱۹ وزارت کار و امور اجتماعی الزامی است.

ماده ۵: جونده کش های ضد انعقادی تک دوز مندرج در فهرست که از جونده کش های نسل دوم مشتق از هیدروکسی کومارین محسوب می شوند و برای طراحی و اجرای برنامه های مبارزه با جوندگان شهری، بهداشتی و خانگی مجاز هستند عبارتند از:

برودیفناکوم

- غلظت ماده موثره ۰/۰۰۵ درصد است.

- در فرمولاسیون های پاستا، واکس بلاک، واکس پلت، پلت و گندمی قابل مصرف است.
- نباید در فضای باز مورد استفاده قرار گیرد.
- در صورت اجبار به استفاده در فضای باز، مسئول فنی مکلف است مستندات فنی جهت توجیه کاربرد آن را ارائه نماید. همچنین قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین مخاطرات احتمالی و لغو کاربرد یا توصیه اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف، الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.
- این ترکیب دارای قابلیت استفاده در طعمه گذاری ضربانی است.

برومادیولون

- غلظت ماده موثره ۰/۰۰۵ درصد است.
- در فرمولاسیون های واکس بلاک، پلت، بلاک، فِرش قابل مصرف است.
- قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین مخاطرات احتمالی و توصیه به لغو کاربرد یا تمهید اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.

دیفتیالون

- غلظت ماده موثره ۰/۰۲۵ درصد است.
- در فرمولاسیون های پاستا، طعمه، پلت و واکس بلاک قابل مصرف است.
- نباید در فضای باز مورد استفاده قرار گیرد.
- در صورت اجبار به استفاده در فضای باز، مسئول فنی مکلف است مستندات فنی جهت توجیه کاربرد آن را ارائه نماید. همچنین قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین مخاطرات احتمالی و لغو کاربرد یا توصیه اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.

-دیفناکوم

- غلظت ماده موثره ۰/۰۰۵ درصد است.
- در فرمولاسیون های واکس بلاک و پاستا قابل مصرف است.
- قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین مخاطرات احتمالی و توصیه به لغو کاربرد یا تمهید اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.

-فلوکومافن

- غلظت ماده موثره ۰/۰۰۵ درصد است.
- صرفا در فرمولاسیون استورم پاستا مجاز است.
- قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف "تعیین مخاطرات احتمالی" و توصیه به "لغو کاربرد" یا "تمهید اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف" الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.
- قابل استفاده برای طعمه گذاری ضربانی است.

-کلروفاسینون + سولفاکوئینوکسالین

- غلظت ماده موثره کلروفاسینون ۰/۰۰۶ درصد و سولفاکوئینوکسالین ۰/۰۱۹ درصد است.
- در فرمولاسیون های پلت، واکس بلاک، واکس پلت و گندمی با غلظت ۰/۰۲۵ درصد قابل استفاده است.
- اگرچه کلروفاسینون از جونده کش های چند دوز محسوب می شود اما در اختلاط با سولفاکوئینوکسالین، (طعمه مسموم) به صورت تک دوز در آمده و در گروه Ia از کلاس بندی سمیت سازمان جهانی بهداشت قرار می گیرد.
- نباید در فضای باز مورد استفاده قرار گیرد.
- در صورت اجبار به استفاده در فضای باز، مسئول فنی مکلف است مستندات فنی جهت توجیه کاربرد آن را ارائه نماید. همچنین قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین مخاطرات احتمالی و لغو کاربرد یا توصیه اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف الزامی

است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب باشد و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.

- توضیح اینکه پادزهر اختصاصی این ترکیبات ویتامین K است.

ماده ۶: جونده کش های ضد انعقادی چند دوز موجود در فهرست سموم مجاز کشور که کاربرد آنها در برنامه های مبارزه با جوندگان شهری، بهداشتی و خانگی مجاز است شامل طعمه های مسموم با مواد موثره زیر هستند:

- **وارفارين** احتمال بروز مقاومت جوندگان به این ترکیب وجود دارد.
 - **کوماتترالیل** در فرمولاسیون طعمه و غلظت ماده موثره ۰/۰۶ درصد
 - **کلروفاسینون** در فرمولاسیون بلاک و غلظت ماده موثره ۰/۰۰۵ درصد
- مواد موثره پیش گفت از جونده کش های نسل اول محسوب می شوند. پادزهر اختصاصی این ترکیبات ویتامین K است.

ماده ۷: جونده کشهای غیر ضد انعقادی مندرج در فهرست شامل برومتالین و زینک فسفاید (فسفید روی)، فسفید الومینیوم و فسفید منیزیم هستند که کاربرد آنها دارای ملاحظات به شرح زیر است:

برومتالین

- بر سیستم عصبی پستانداران تاثیر می کند.
- ماده موثره ۰/۱ درصد و در فرمولاسیون پلت و واکس بلاک مجاز است.
- برای انسان و موجودات غیر هدف بسیار سمی است.
- موش ها و رات های تحت تاثیر این ترکیب تحرک طبیعی ندارند لذا برای حیوانات شکارچی صیدهای راحتی هستند، به همین دلیل این ترکیب در موجودات غیر هدف حسب جایگاهی که در زنجیره غذایی دارند، علاوه بر احتمال مسمومیت اولیه، ایجاد مسمومیت ثانویه می کنند.
- فاقد پادزهر است.
- انزجار از طعمه در خصوص این ترکیب تاکنون گزارش نشده است.
- علاوه بر رعایت موارد مندرج در ماده ۳ لازم است قبل از استفاده، اقدامات لازم برای کاهش خطر انجام شود.

- قبل از هر گونه اقدام به طعمه گذاری، ارزیابی خطر محیطی با هدف تعیین و توصیه اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی برای ساکنان و موجودات غیرهدف الزامی است. تنها در صورتی که ارزیابی خطر مناسب و اقدامات لازم جهت کنترل مخاطرات احتمالی تمهید شده و اجرا شود، می توان از این جونده کش استفاده نمود.

فسفید روی (زینک فسفاید)

- جونده کشی غیرآلی و حادالاثراست.
- فاقد پادزهر اختصاصی و برای انسان و سایر مهره داران چه از طریق تنفسی و چه خوراکی بسیار سمی و کشنده است.
- با توجه به اینکه این ترکیب می تواند موجب مسمومیت موجودات غیر هدف شود، کاربرد آن صرفاً برای مبارزه با مخازن بیماری های واگیر براساس دستورالعمل های موضوع برنامه های مبارزه با بیماری های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با نظارت فرد آموزش دیده و با تجربه، با مجوز مرکز بهداشت شهرستان و دور از اماکن مسکونی مجاز است.
- کاربرد این ترکیب برای مبارزه با جوندگان در مناطق شهری و اماکن عمومی و خانگی مطلقاً ممنوع است.

فسفید آلومینیوم

- جونده کشی غیرآلی، حادالاثرا و تدخینی است.
- فاقد پادزهر اختصاصی و برای انسان و سایر مهره داران چه از طریق تنفسی و چه خوراکی بسیار سمی و کشنده است.
- می تواند موجب مسمومیت موجودات غیر هدف شود، به همین دلیل کاربرد آن صرفاً محدود به مبارزه با مخازن بیماری های واگیر بوده و حتماً باید زیر نظر فرد آموزش دیده و با تجربه و در چارچوب دستورالعمل های موضوع برنامه های مبارزه با بیماری های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دور از اماکن مسکونی مورد استفاده قرار بگیرد.
- کاربرد این ترکیب برای مبارزه با جوندگان در داخل مناطق شهری و اماکن عمومی و خانگی مطلقاً ممنوع است.

فسفید منیزیم

- جونده کشی غیرآلی، حادالاث‌ر و تدخینی است.

- فاقد پادزهر اختصاصی و برای انسان و سایر مهره داران چه از طریق تنفسی و چه خوراکی بسیار سمی و کشنده است.

- می تواند موجب مسمومیت موجودات غیر هدف شود به همین دلیل کاربرد آن صرفاً محدود به مبارزه با مخازن بیماری های واگیر بوده و حتما باید زیر نظر فرد آموزش دیده و با تجربه و در چارچوب دستورالعمل های موضوع برنامه های مبارزه با بیماری های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دور از اماکن مسکونی مورد استفاده قرار بگیرد.

- کاربرد این ترکیب برای مبارزه با جوندگان در داخل مناطق شهری و اماکن عمومی و خانگی مطلقاً ممنوع است.

ماده ۸: معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کاربری بهداشتی، شهری و خانگی هر کدام از جونده کش های مندرج در فهرست جونده کش های مجاز کشور را بطور سالانه تعیین و ابلاغ خواهد کرد.

ماده ۹: هرگونه تخطی در اجرای مفاد این دستورالعمل مطابق ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۶/۰۵/۰۸ مجلس شورای اسلامی و ماده ۲ آیین نامه بهداشت محیط مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۲۴ هیات محترم وزیران قابل پیگیری است.

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

فهرست جوونده کش های مجاز کشور و شرایط کاربرد بهداشتی آنها- براساس فهرست جوونده کش های مصوب سازمان حفظ نباتات تا پایان ۱۴۰۴

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۱	برودیفاکوم	برودی تاپ	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پاستا-پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۲	برودیفاکوم	پست آف	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۳	برودیفاکوم	ضربه	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پلت-واکس بلاک-واکس پلت-گندمی	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۴	برودیفاکوم	دتیا دگش بیت	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پلت- واکس بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۵	برودیفاکوم	فاکورات	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	واکس بلاک و پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۶	برودیفاکوم	کلرت (klerats)	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	واکس بلاک و پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۷	برومادیولون	موریبروم	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۸	برومادیولون	دتیا	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پلت- بلاک- Fresh	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۹	برومادیولون	برومو	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۱۰	برومادیولون	استرمی بروم	ضد انعقادی- تک دوز	B/005%	پلت- بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۱	برومادیولون	لانی رت	ضد انعقادی- تک دوز	B0/005%	واکس بلاک - پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۲	برومتالین	کاتلفار	غیر ضد انعقادی- عصبی	B 0/1%	پلت - بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۳	دیفیتالون	دارکی	ضد انعقادی- تک دوز		طعمه پلت	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۴	دیفیتالون	باراکی	ضد انعقادی- تک دوز	B 0/025%	طعمه پلت - واکس بلاک	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۱۵	دیفناکوم	بنی رات	ضد انعقادی- تک دوز	B 0/005%	واکس بلاک - پاستا	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۶	کلروفاسینون + سولفاکوئینو کسالین	اکتوسین سی	ضد انعقادی- تک دوز	B/025%	پلت - بلاک - واکس پلت - گندمی	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۷	کلروفاسینون + سولفاکوئینو کسالین	پساک	ضد انعقادی- تک دوز	B/025%	پلت - بلاک - واکس پلت - گندمی	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۱۸	فلوکومافن	استورم پاستا	ضد انعقادی- تک دوز	۰/۰۵ گرم بر کیلوگرم	پاستا (soft bait)	پس از قبولی در ارزیابی خطر محیطی و با رعایت مفاد دستورالعمل
۱۹	کلروفاسینون	مورینونا	ضد انعقادی- چند دوز	B 0/005%	بلاک	با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۲۰	کوماترالیل	راکومین	ضد انعقادی- چند دوز	B 0.06%	طعمه	با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است

معاونت بهداشت

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۲۱	وارفارین	وارفارین	ضدانعقادی - چند دوز	WP	-	با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز است
۲۲	فسفید روی (زینک فسفاید)	رت سول	غیر ضد انعقادی - حادالاثیر	80%	P	فقط برای مبارزه با جوندگان مخزن بیماری در مناطق غیر شهری با مجوز مرکز بهداشت و تحت نظارت کارشناس مورد تایید مجاز است، در بقیه موارد تحت هر گونه شرایطی کاربرد این ترکیب <u>مطلقاً ممنوع</u> است
۲۳	فسفید روی (زینک فسفاید)	ریدال	غیر ضد انعقادی - حادالاثیر	80%	P	فقط برای مبارزه با جوندگان مخزن بیماری در مناطق غیر شهری با مجوز مرکز بهداشت و تحت نظارت کارشناس مورد تایید مجاز است، در بقیه موارد تحت هر گونه شرایطی کاربرد این ترکیب <u>مطلقاً ممنوع</u> است
۲۴	فسفید آلومینیوم	فستوکسین	غیر ضد انعقادی - حادالاثیر	۵۶٪	P	فقط برای مبارزه با جوندگان مخزن بیماری در مناطق غیر شهری با مجوز مرکز بهداشت و تحت نظارت کارشناس مورد تایید مجاز است، در بقیه موارد تحت هر گونه شرایطی کاربرد این ترکیب <u>مطلقاً ممنوع</u> است

ردیف	نام عمومی	نام تجاری	کلاس	درصد	فرمولاسیون	کاربرد بهداشتی
۲۵	فسفید آلومینیوم	فستوکسین	غیر ضد انعقادی - حادالاثـر	۵۶٪	Blankate	فقط برای مبارزه با جوندگان مخزن بیماری در مناطق غیر شهری با مجوز مرکز بهداشت و تحت نظارت کارشناس مورد تایید مجاز است، در بقیه موارد تحت هر گونه شرایطی کاربرد این ترکیب <u>مطلقاً ممنوع</u> است
۲۶	فسفید منیزیم	دگش پلیت	غیر ضد انعقادی - حادالاثـر	۵۶٪	P	فقط برای مبارزه با جوندگان مخزن بیماری در مناطق غیر شهری با مجوز مرکز بهداشت و تحت نظارت کارشناس مورد تایید مجاز است، در بقیه موارد تحت هر گونه شرایطی کاربرد این ترکیب <u>مطلقاً ممنوع</u> است